

MILITAIRE BEGRAAFPLAATSEN VAN DE COMMONWEALTH

*'If I should die, think only this of me:
That there's some corner of a foreign field
That is forever England'*

Uit 'The Soldier' van Rupert Brooke

MILITAIRE BEGRAAFPLAATSEN VAN DE COMMONWEALTH

De vruchtbare landbouwgrond rond Ieper was van 1914 tot 1918 het toneel van een van de vreselijkste oorlogen uit de geschiedenis. Soldaten uit meer dan 50 landen hebben hier toen gevochten. Heel veel sporen van 'den Grooten Oorlog' worden door de tijd gewist, maar tot op vandaag spreken de talloze militaire begraafplaatsen, oorlogsmonumenten en sites boekdelen.

Op de begraafplaatsen van de Commonwealth wordt vanaf 40 graven het 'Cross of Sacrifice' geplaatst en vanaf 1.000 doden een 'Stone of Remembrance' met de inscriptie: 'Their name liveth for Evermore'. Een tekst uit de Bijbel gekozen door Rudyard Kipling.

ZONNEBEKE

Passendale

Tyne Cot Cemetery en bezoekerscentrum

De naam Passendale is gegrift in het collectieve geheugen van Groot-Brittannië en het Gemenebest. Tijdens de Derde Slag bij Ieper of de Slag om Passendale (1917) werd samen met het tot puin geschoten dorp Passendale een totaal verwoest terrein veroverd. De Britten noemden het "Passendale" of dal van het lijden. De menselijke prijs was enorm en stille getuige hiervan is de grootste Britse militaire begraafplaats op het vasteland.

Oorspronkelijk was 'Tyne Cot' een versterkte positie van de Duitse Flandern I-stelling, waar Australische troepen in oktober 1917 een eerste hulppost inrichtten. Er ontstond al snel een kleine begraafplaats

met 340 bijzettingen van gewonden die ter plaatse bezweken. Tussen 1919 en 1921 brachten gespecialiseerde 'Exhumation Companies' hier vanuit de omliggende velden de gesneuvelden samen. Slechts 3.800 zijn bij naam bekend. De begraafplaats met 'Missing Memorial' werd ontworpen door Sir Herbert Baker en in 1927 onthuld.

Zo'n 12.000 soldaten van het Gemenebest en ook enkele Duitse gesneuvelden liggen hier begraven. Op de muur achteraan de begraafplaats staan de namen gegrift van net geen 35.000 vermiste soldaten. Zij sneuvelden na 15 augustus 1917. De overige bijna 55.000 namen van vermisten gesneuveld tussen augustus 1914 en 15 augustus 1917 vind je op de Menenpoort in Ieper.

Die Menenpoort, nog ontworpen tijdens de oorlog, was niet groot genoeg om alle vermisten te vermelden.

De uniforme grafstenen gehouwen uit witte Portlandsteen, het grote stenen kruis met een bronzen zwaard (het "Cross of Sacrifice") en het grote stenen altaar (de "Stone of Remembrance") zijn erg indrukwekkend. Het "Cross of Sacrifice" werd op vraag van de Britse koning George V bovenop de veroverde Duitse bunker gebouwd.

Op 12 juli 2007 werd een volledig nieuwe bezoekersinfrastructuur ingehuldigd door de Britse Queen Elizabeth II en Koningin Paola van België. Het moderne bezoekerscentrum geeft een uitzicht op het slagveld en geeft meer inzicht en informatie over de Slag. Er is eveneens een grote parking achter de begraafplaats met sanitair blok. De begraafplaats is door een 3 km-lang wandel- en fietstraject verbonden met het 'Memorial Museum Passchendaele 1917'. Dit traject wordt ook 'The Road to Passchendaele' genoemd.

I Tyne Cot Cemetery - Tynecotstraat - 8980 Passendale
Ingang en parking - Vijfwegestraat
Het bezoekerscentrum is dagelijks open van 1 februari tot eind november van 10u tot 18u.

Buttes New British Cemetery

Deze Britse begraafplaats is gelegen in het Polygoonbos. De naam Buttes verwijst naar de schietheuvel van het vooroorlogse Belgische militaire oefenterrein. Bovenop de heuvel is er een monument voor de 5de Australische Divisie. De begraafplaats zelf werd aangelegd na de oorlog en bevat zo'n 1.317 graven. Achteraan de begraafplaats is er nog het New Zealand Memorial met namen van 383 vermiste Nieuw-Zeelandse soldaten.

| Lange Dreve – 8980 Zonnebeke

POPERINGE

Lijssenthoek Military Cemetery en bezoekerscentrum

Op het gehucht Lijssenthoek (Boescheepseweg) was van 1915 tot 1920 het grootste Britse evacuatiehospitaal van de Ieperboog ingericht. Vandaag is Lijssenthoek Military Cemetery een getuige van meer dan vier jaar oorlogsgeweld. Er liggen 10.784 slachtoffers begraven. Het is een multiculturele begraafplaats, met naast Britse soldaten ook

slachtoffers uit onder meer Frankrijk, Canada, China, Zuid-Afrika, Nieuw-Zeeland, Duitsland en Australië. Het bezoekerscentrum ligt naast de begraafplaats. Je komt er alles te weten over het hospitaalleven en de (her)aanleg van de begraafplaats. Een scheurkalender vertelt elke dag een ander verhaal

van iemand die op Lijssenthoek begraven ligt. Langs de luisterwand spreken stemmen uit het heden en verleden je toe. Een voetpad leidt naar de begraafplaats en op de 1392 paaltjes langs dit pad wordt de dodengrafiek van Lijssenthoek weergegeven.

| Boescheepseweg 35A - 8970 Poperinge.
Bezoekerscentrum dagelijks open van 9u - 18u. Gratis toegang.
Info: www.lijssenthoek.be

IEPER

Essex Farm Cemetery

Langs het kanaal Ieper-IJzer, net buiten Ieper, vind je Essex Farm Cemetery. Deze plaats is ook wel bekend als 'site John McCrae'. De Canadese arts John McCrae schreef hier in mei 1915 het wereldberoemde gedicht 'In Flanders Fields'. Arts McCrae liet hier een schuilplaats uitgraven om de eerste gasslachtoffers in 1915 te verzorgen. Enkele dagen nadien ontstond zo 'Essex Farm Cemetery'. John McCrae stierf in 1918 en ligt begraven in Wimereux, Frankrijk.

| Diksmuidseweg 146 – 8900 Ieper

Bedford House Cemetery

Deze begraafplaats net buiten Ieper, is een van de grootste Britse begraafplaatsen in de Westhoek. Bedford House Cemetery ligt op het voormalige domein van het kasteel Rosendael, door de Britten ook wel 'Bedford House' genoemd. Het kasteel deed tijdens Wereldoorlog I dienst als medische post en brigadehoofdkwartier. In de kasteeltuin ontstonden verschillende kleine begraafplaatsen. De tuinarchitectuur maakt van Bedford House Cemetery een unieke WO I site.

| Rijselseweg 152
8900 Brielen

New Irish Farm Cemetery

Deze grote Commonwealth begraafplaats bereik je vanaf de Noorderring in Ieper. Ze ontstond in 1917 nadat dit gebied veilig werd verklaard. Voordien liep hier de frontlijn. New Irish Farm Cemetery bestond aanvankelijk uit 73 graven. Na WO I breidde de begraafplaats uit met meer dan 4500 gesneuvelde soldaten, door de opruiming van omliggende kleine begraafplaatsen. In ongeveer 70% van de graven rust een onbekende soldaat.

| Briekestraat – 8900 Sint-Jan

Hooge Crater Cemetery

Hooge Crater Cemetery werd in oktober 1917 gestart, toen Hoge bij het begin van de Derde Slag bij Ieper in geallieerde handen was gevallen. Na de wapenstilstand werd de begraafplaats uitgebreid met zo'n 5800 graven uit slagvelden en kleinere begraafplaatsen in de buurt. Opmerkelijk is dat de Stone of Remembrance, vooraan op de begraafplaats, in een cirkelvormige diepte is geplaatst: een symbool voor de vele kraters die hier in de omgeving zijn geslagen.

! Meenseweg 479 – 8902 Zillebeke

VLETEREN

Dozinghem Military Cemetery

Op de Britse militaire begraafplaats 'Dozinghem Military Cemetery' rusten 3.312 doden uit WO1. De begraafplaats is ontworpen door Sir Reginald Blomfield en heeft een oppervlakte van zo'n 12.300 m². De begraafplaats wordt onderhouden door de Commonwealth War Graves Commission. De naam Dozinghem – ook de naam van het evacuatie-hospitaal uit WO1 - is afgeleid van het Engelse werkwoord 'to dose': het in kleine hoeveelheden toedienen van medicijn of verdovingsmiddel.

! Leeuwerikstraat 6 – 8640 Westvleteren

KOMEN-WAASTEN – PLOEGSTEERT

(provincie Henegouwen)

Berks Cemetery Extension en bezoekerscentrum

Net over de taal- en provinciegrens en dichtbij Mesen ligt 'Berks Cemetery Extension'. Op deze begraafplaats valt vooral het memoriaal op dat ruim 11.000 Britse en Zuid-Afrikaanse soldaten herdenkt die geen gekend graf hebben. Zij verloren het leven in dagelijkse schermselvingen en kleinere aanvallen die de grote offensieven moesten ondersteunen. Iedere 1ste vrijdag van de maand wordt er om 19 uur de Last Post geblazen. Niet ver van het Memorial vind je 'Plugstreet 14-18 Experience'. In dit interpretatiecentrum kom je meer te weten over het leven van zowel de soldaten als de gewone bevolking tijdens de oorlog van 14-18.

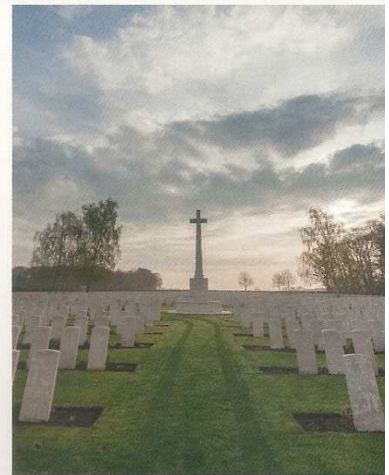
! Rue de Messines - 7782 Ploegsteert

Ontelbare grotere en kleinere Britse begraafplaatsen

Meer dan 170 Britse begraafplaatsen van de Commonwealth, groot en klein, markeren her en der het landschap. De Schotten hebben hun eigen begraafplaats ("No Man's Cot", Pilkem Ridge), net zoals de Welsh ("Caesar's Nose Cemetery", Pilkem Ridge) en de Ieren. Vlakbij het "Loire Hospice Cemetery" (Loker) bevindt zich in de voormalige kloostertuin het graf van William Redmond.

Redmond was een Ierse vrijheidsstrijder en hij heeft veel katholieke Ieren geïnspireerd om in het Britse leger te stappen. Hij hoopte hierdoor de onafhankelijkheid van Ierland te begunstigen. Na het neerslaan van de Paasopstand (1916) in Dublin was hij sterk ontgoocheld. Hij sneuvelde aan het begin van de Mijnslag op 7 juni 1917. Ook protestantse Ieren vochten zij aan zij met de katholieken. In het "Buttes New British Cemetery" in "Polygon Wood" (ook bekend als het Doelbos in Zonnebeke) staat bovenop de aarden schietheuvel van een vooroorlogs militair domein het monument voor de "5th Australian Division" en aan de andere kant het "New Zealand Memorial".

! No Man's Cot - Moortelweg in Boezinge (Ieper)
Caesar's Nose - Moortelweg in Boezinge
Loire Hospice Cemetery - Godtschaickstraat in Loker (Heuvelland)